

A Pedagógusok Szakszervezetének közleménye a köznevelés újabb átalakításáról

I.

A Pedagógusok Szakszervezete a kormányzati honlapon közzétett – egyeztetésre nem küldött – tervezetben szerzett tudomást arról, hogy a Kormány több olyan törvénymódosításra készül, amelyek súlyosan sértik a leghátrányosabb helyzetben lévő tanulók és szüleik érdekeit.

A Pedagógusok Szakszervezete a törvényjavaslat közzététele előtt kézhez kapott egy olyan előzetes elképzelést, amelyben a kifogásolható megoldások egy része szerepelt. Ezekkel kapcsolatosan szakvéleményét és megoldási javaslatait haladéktalanul megküldte a minisztériumnak.

Miután a törvényjavaslat az előzetesen megküldött helyett még rosszabb megoldásokat tartalmaz, kiegészítve további elfogadhatatlan változtatásokkal, a Pedagógusok Szakszervezete a nyilvánossághoz fordul annak megakadályozása céljából, hogy a törvényjavaslat a megismert formában kerüljön benyújtásra az Országgyűlésnek, kerüljön sor annak megszavazására.

II.

A kifogásolt elképzelések:

1. A törvényjavaslat [10. §] szerint: ***„A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban résztvevő nevelési-oktatási intézményben az enyhe értelmi fogyatékos és a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók rajz, testnevelés, informatika, technika, ének-zene, etika és az egyes kerettantervek által tartalmilag ezekkel egyenértékű tantárgyak oktatását elláthatja a tantárgynak megfelelő szakos tanár is.”***

Ezzel a megoldással a kormányzat a gyakorlatban lemond az értelmi fogyatékosok szakszerű ellátásáról. Megengedi ugyanis, hogy az értelmi fogyatékos tanulókkal olyan pedagógus foglalkozzon, aki nem rendelkezik e feladat ellátásához szükséges ismeretekkel.

2. A törvényjavaslat [18. §] szerint: ***„Ha a pedagógus-munkakör megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezővel nem tölthető be, akkor a megfelelő pedagógus-szakképzettség megszerzéséig, de legfeljebb ... öt évig határozott időre foglalkoztatható az is, aki a tantárgynak megfelelő szakmai tanár, felsőfokú végzettségi szinttel és szakképzettséggel, (vagy) felsőfokú végzettségi szinttel és a tantárgynak megfelelő felsőoktatásban természettudomány képzési területen szerzett szakképzettséggel vagy alapkoku művészeti iskolában, felsőoktatásban, művészetképzési terület szakján szerzett művészeti tárgynak megfelelő felsőfokú végzettségi szinttel és előadóművészi szakképzettséggel rendelkezik, feltéve, hogy vállalja a megfelelő tanári szakképzettség megszerzését.”***

E rendelkezések bevezetésével lehetőség nyílik akár arra is, hogy például a tanító feladatait a szakképzésben szakmai tantárgyak oktatására felkészített pedagógus lássa el. Lehetőség nyílik továbbá arra is, hogy az általános iskolában és a gimnáziumban pedagógus szakképzettséggel nem rendelkezővel (pl. biológussal, matematikussal) láttassanak el pedagógusi feladatokat. Ráadásul gimnáziumi pedagógiai tevékenységet mesterszintű (egyetemi) végzettség nélkül is el lehet majd látni.

3. A Pedagógusok Szakszervezete a leghatározottabban tiltakozott és tiltakozik az ellen, hogy adott pedagógiai feladat ellátására megfelelő felkészültséggel nem rendelkezőket alkalmazzanak! Több alkalommal felhívta a figyelmet arra, felül kell vizsgálni a nyugdíj melletti foglalkoztatás szabályait, és lehetővé kell tenni, hogy nyugdíj folyósítása mellett foglalkoztassanak megfelelő szakértelemmel rendelkező pedagógusokat az oktatásban.

4. A törvényjavaslat [19. §] egyetlen kifejezés megváltoztatásával – a „tanulót” kifejezést felcseréli a „sajátos nevelési igényű tanulót” szövegrésszel – döntő módon megváltozik: rosszabb lesz az érintett tanulók helyzete. A hatályos törvénytörvény a következő: **„A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti (...) egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.”** Az új előírások alapján a jövőben a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók év végi osztályozása kötelezővé válik. Ez az esetek túlnyomó többségében azt jelenti, hogy az e körbe tartozók nem tudják teljesíteni az egyes évfolyamok követelményeit, vagyis "megbuknak". Az e körbe tartozók ugyanis akadályoztatva vannak abban, hogy együtt tudjanak haladni társaikkal. Időre van szükségük ahhoz, hogy megszűnjenek a felkészülésüket hátráltató tényezők. Ehhez az szükséges, hogy fejlődésüket fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus segítse. Az érintett körbe tartozókat a szakértői és rehabilitációs bizottság két évente hivatalból megvizsgálja, és indokolt esetben megszünteti a különleges ellátást.

5. A törvényjavaslat [19. §] ugyancsak elbújtatva – szövegcsere formájában – kíván hatályba léptetni egy olyan rendelkezést, amely méltánytalan helyzetbe hozza az osztályfőnöki feladatokat, a munkaközösség-vezetésével összefüggő feladatokat, illetőleg a diákmozgalmat segítő feladatokat ellátó pedagógusokat. A Pedagógusok Szakszervezete többször kérte, hogy az e feladatokat ellátók a kötött munkaidő neveléssel-oktatással le nem kötött részében végzett tevékenységét ismerjék el a heti kötelező tanórai foglalkozások idejét csökkentő tevékenységnek. Az „elbújtatott” módosítás alapján az új törvénytörvény a következőképpen alakul:

„A teljes munkaidő ötvenöt-hatvanöt százalékában (a továbbiakban: neveléssel-oktatással lekötött munkaidő) tanórai és egyéb foglalkozások megtartása, továbbá heti legfeljebb két óra időtartamban osztályfőnöki, kollégiumi tanulócsoporthoz vezetői vagy a munkaközösség-vezetéssel összefüggő, heti legfeljebb egy óra időtartamban a tanulók nevelési-oktatási intézményen belüli önszerveződésének segítségével összefüggő feladatok ellátása rendelhető el.”

Ezek a rendelkezések csak azoknál a pedagógusoknál alkalmazhatóak, akiknek heti huszonkettő-huszonhat órát kell tanítania, foglalkozást tartania. Kizárják továbbá az ún. „fix óraszámú” pedagógusokat a beszámításból, így például az óvodapedagógusokat, a kollégiumi nevelőtanárokat, a gyógypedagógusokat, a gyakornokokat. Ennek a feltételes módban megszövegezett szabálynak az alkalmazása az intézményvezető döntésén múlik. Az

iskolák igazgatóinak döntését például a tankerületi központ igazgatója a tantárgyfelosztás jóváhagyása során még felül is bírálhatja. Osztályfőnökök esetében az idézett szöveg szerint legfeljebb egy órával csökkenthető a heti tanórai foglalkozások száma, mivel a kerettanterv szerint egy osztályfőnöki óra minden tanítási héten van.

III.

A Pedagógusok Szakszervezete a leghatározottabban tiltakozik a tervezett változtatások ellen!

A Pedagógusok Szakszervezete a leghatározottabban kéri a Pedagógusok Sztrájbizottsága – Balog Zoltán miniszter úr vezetésével lefolytatandó – teljes ülésének összehívását, még a törvényjavaslat benyújtása előtti időpontra.

A Pedagógusok Szakszervezete kéri az Országgyűlést, a törvényjavaslatot jelen formájában ne szavazza meg!

Budapest, 2017. április 27.

Pedagógusok Szakszervezete